

Class-XII
1. GENERAL ENGLISH

Time :- 3 hrs

Theory: 50 marks
CCE: 25 marks
Total: 75 marks

STRUCTURE OF QUESTION PAPER

Do all questions.

Part-A

1 Objective type questions (13 questions) based on the whole syllabus. **13 marks**

Part-B (English Reader Book VI)

15 marks

2 a) Comprehension passage 8 marks

b) Essay type question (one out of two) from **English Reader** in about 100 words. 5 marks

c) Translation from Vernacular into English. (2 isolated sentences). 2 marks

Note:- A special question in lieu of translation for foreign students (To paraphrase a stanza in simple English.)

Part-C (Supplementary Reader)

17 marks

3 Short answer type questions (3 out of 5 questions) 3x2= 6 marks

4 Essay type question (one out of two questions) from **Supplementary Reader** in about 100 words. 4 marks

5 a) Reference to the Context and explanation. (1 out of the 2 stanzas) 4 marks

b) Central idea of a poem (1 out of 2) 3 marks

Part - D

5 marks

6 Do any one out of the following : Paragraph/Application/Letter/Precis Writing
Paragraph Writing (descriptive only) (one)
Application/Letter (Personal/Business (one)
Precis writing (one) 5 marks

MARKING SCHEME FOR COMPREHENSION

Sr.No.	Questions	M.M. 8
1.	Name of the Writer and the Chapter	2 marks
2.	Short Question	1 mark
3.	Short Question	1 mark
4.	Match the two words with their meanings	2 marks
5.	Fill in the blanks with a suitable word from the passage	1 mark
6.	Give meanings in simple English (two)	1 mark

INSTRUCTIONS FOR OBJECTIVE TYPE QUESTION

Objective type question will cover the whole syllabus prescribed

Note :- All questions will be strictly based on the syllabus.

All sub-questions are compulsory (marks-13)

Grammar: 7
English Reader: 4
Supplementary Reader: 2

Q.1(a) Do as Directed :

- Change the Tense (1)
 - Change the Voice (1)
 - Change the Narration (1)
 - Use of same word as a Noun and as a Verb (only one) (1)
 - Use of Prepositions and Determiners in sentences (two) from the text (1+1=2)
 - Transformation of sentences (1)
- (b) One line answer questions from English Reader-VI 4 marks
- (c) One line answer questions from Supplementary Reader-VI 2 marks

Model Test Paper
Class XII
General English

Time: 3 hrs

M.M.: 70
C.C.E.: 30
Total marks: 100

Part – A

Objective Type Questions

(13 marks)

1. Do as directed:

- (I) The deck was crowded with men. (Change into Past Perfect Tense) (1)
(ii) I've heard enough of this. (Change the voice) (1)
(iii) I asked with interest, "Where is the treasure?" (Change the narration) (1)
(iv) Order. (Use as a Noun and Verb)(1/2+1/2)
(v) She took..... her heels. (Fill in the blank with a suitable preposition.) (1)
(vi) I waslast passenger left behind. (Fill in the blanks with a suitable Determiner)(1)
(vii)She would be caned for being late. (Change into a complex sentence) (1)

OBJECTIVE TYPE QUESTIONS FROM TEXT BOOKS

Write one line answers to the following questions based on text books.

- (viii) What did Tom discover suddenly? (1)
(ix) How was the younger woman dressed? (1)
(x) Give the names of Swami's friends. (1)
(xi) Who was sitting cross legged on the bench? (1)
(xii) What did Dr.Raman assure Gopal? (1)
(xiii) What type of freedom does the poet wish for his country men? (1)

Part B- English Reader Book VI

(15 Marks)

2. (a) Read the passage given below and answer the questions that follow:

"They certainly do," said Mr. Hudson. "The sight of their appetite makes me think of my own supper. I want to get away before their prayer-time, which they will have after they have drunk their coffee. Ten minutes later they will all be asleep, the divers in the best quarters, for they, being the hardest workers, have the best treatment, and the rope pullers lying down among the ropes and oyster shells. Then tomorrow all will be up with the dawn and ready for work."

- (i) Name the writer and the chapter from which this passage has been taken. 2
(ii) When did the writer want to leave? 1
(iii) Why were the divers given the best treatment? 1
(iv) Match the words under A with their meanings under B:
A B
(a) appetite (i) scene
(b) sight (ii) desire for food
(iii) collected 2
(v) Fill in the blanks with suitable words from the passage:
Roux did not support the of the bitten boy by Pasteur. 1
(vi) Give in simple English the meanings of any two of the following words:
dawn, supper, certainly. (1/2+1/2=1)

(b) Write a brief character sketch of Swaminathan. (Swami and his Father)

Or

Describe, in about 100 words, the appearance of Penguins. (Penguins) 5

(c) Translate the following sentences into English.

2

1. ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚਾਹ ਬਣਾਵਾਂਗੀ।
2. ਉਸਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਆਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Part C-Supplementary English Reader

(17 Marks)

3. (a) Answer any three questions in 25-30 words each:

- (i) What did Mathilde do at the party? (The Diamond Necklace)
(ii) Why did people go to Dr. Raman as a last resort? (The Doctor's Word)
(iii) Why did the child lose all interest in the fair? (The Lost Child)
(iv) Why did Tolstoy select a particular spot in the forest for his grave? (Tolstoy's Home)

(v) Which day do you think is the most difficult day?(The School for sympathy) 2x3=6

(b) Write a paragraph in about hundred words on the “Stupidity of borrowing jewellery”. (The Diamond Necklace)

Or

Give in your own words, a brief character sketch of Miss Beam. (The School for Sympathy) 4

4. (a) Explain with reference to the context:

My little horse may think it queer
To stop without a farmhouse near
Between the woods and frozen lake
The darkest evening of the year.

Or

No time to see when woods we pass,
Where squirrels hide their nuts in grass.
No time to see, in broad daylight,
Streams full of stars, like skies at night. 4

(b) Write a central idea of any one of the following poems.

(i) Where the Mind is Without Fear
(ii) Stopping By Woods On A Snowy Evening. 3

Part D-Composition

Q 5. Do any one of the following Paragraph/ Application/ Letter / Précis Writing.

Write a paragraph on the following topic: Life In A Village

OR

Imagine you are Rekha. You live at 110, Shivaji Nagar, Jalandhar. Write an application to District Education Officer for the post of an E.T.T teacher.

Or

You are Charanjit. You live at 29, Model Gram, Amritsar. Write a letter to your friend, Anil, explaining why you could not attend her birthday party.

Or

Make a Précis of the following passage and give it a suitable title.

People talk of the growth of population in India, and there is no doubt that it is a serious problem and one that demands attention. But for my part I don't so much fear the growth of population as the growth of an unmanly population. If our people are mainly hardworking and skillful, I feel confident that this earth will be able to bear their weight. But because we lack the spirit of self discipline, an unmanly and spiritless population is increasing in numbers. The books that are being written, the cinemas and so on, are tending completely to unman the spirit of India. In these conditions, education must take up the task of training boys and girls from childhood in self-control, manliness or temperance. 5

Class-XII
8. ENGLISH ELECTIVE

Time: 3hrs.

Theory: 70 marks
CCE: 30 marks
Total: 100 marks

STRUCTURE OF QUESTION PAPER
Part -A

Objective type question No. 1 will be compulsory. (16 marks)

- It will carry 16 marks and consist of 16 questions of 1 mark each.
- Objective type question will cover the whole syllabus.

I APPLIED GRAMMAR 10

Do as directed type questions covering the following items:

I. Change of Voice	2
II. Change of Narration	2
III. Combining two simple sentences into one use linkers etc.	2
IV. Use of Modals	2
V. Transformation of sentences (use of gerunds, to-infinitive, participles, adverbials)	2

Note: The above question will be based as far as possible, on the text books.

Two questions each from text book will be asked. **6**

1. Dear to All the Muses	2
2. The Literary Petals	2
3. Select One Act Plays/ Pride and Prejudice	2

PART B- DEAR TO ALL THE MUSES (14 marks)
(Text for detailed study)

II. Comprehension of a passage : 8

Comprehension to be tested with the help of the following techniques :

(i) Three short- answer questions	3
(ii) Matching exercise (Two words to be matched out of four words)	2
(iii) Fill in the blanks (Two sentences)	2
(iv) Finding one word for a given expression from the passage.	1

III. 2 out of 3 short answer type questions based on the contents of different lessons (to be answered in 50-60 words each). 2×3=6

PART C-THE LITERARY PETALS (13 marks)
(Text for detailed study)

- IV. (a) Two short answer type questions (to be answered in 50-60 word each) 1 from story and 1 from poem as suggested at the end of each lesson, with internal choice in each question. 3x2=6**
- (b) One essay type (long answer type) comprehension question (with internal choice) as suggested in the exercises at the end of each story. 4**

V. Explanation with Reference to the Context (POEMS ONLY) of a given stanza/lines.

OR

A question on summary/substance/development of thought etc. of a poem (with internal choice) **3**

PART D-SELECT ONE-ACT PLAYS (Text for non-detailed study) / PRIDE AND PREJUDICE

(12 marks)

SELECT ONE-ACT PLAYS

- VI (a) Explanation with Reference to the Context. 4
(b) Character – Sketch (with internal choice) 4
(c) Question on theme/incident/episode etc. 4

OR

PRIDE AND PREJUDICE

- (a) Character sketch (with internal choice) 6
(b) Theme/Incident/Episode (with internal choice) 6

PART-E COMPOSITION & VOCABULARY

(15 marks)

- VII Paragraph Writing (one out of five) 6
VIII Vocabulary
(a) Match the words 2
(b) One word expression 1
(c) Use of a word as a noun and a verb 1

Note: Vocabulary question will be based on the exercises given in the text books meant for detailed study:

- (i) The Literary Petals
(ii) Dear to All the Muses

- IX TRANSLATION 5 marks

From Vernacular into English

A small running passage of about 5/6 sentences.

Note: A special question in lieu of translation for foreign students:

**Model Test Paper
Class-XII
8. ENGLISH ELECTIVE**

Time: 3hrs.

**Theory: 70 marks
CCE: 30 marks
Total: 100 marks**

**PART – A
Objective Type Question**

1. Do as directed:

(a) Change the Voice:

- (i) His mother held him tightly.
(ii) I didn't care for these over-elegant works. 2

(b) Change the Narration:

- (i) "Everyone seems to have gone mad!" said the clerk.
(ii) "Father, why is the river on this side?" he asked. 2

(c) Combine the sentences:

- (i) He liked to refer to himself as a boy.
He was forty.
(ii) He was about to address the man.

He changed his mind. 2

(d) Fill in the blanks with suitable modals:

(i) He _____ see his silhouette reflected in the water.

(ii) I was sure you _____ give me another dress.

2

(e) Transform the sentences as indicated:

(i) She used to borrow books from _____ (lend) library. (Use Gerund)

(ii) He threw on the table a _____ (jewel) girdle of great beauty.

(Use Past Participle)

(iii) You should be able qualify with your eyes shut.

(Use 'To' Infinitive)

(iv) He _____ (certain) had a very good time.

(Use Adverb)

2. Answer the following questions in not more than one sentence:

(f) Dear To All The Muses:

(i) Who accompanied Ali the Blest to polling station?

1

(ii) How much distance does a gorilla cover in a day?

1

(g) The Literary Petals:

(i) Who were the three occupants of the boat?

1

(ii) Who was Vidura?

1

(h) Select One Act Plays/Novel:

(i) Name the forest in which Robin Hood and his gang used to hide.

1

(ii) Who is Mrs. Bennet's favourite daughter?

1

PART - B

Dear To All The Muses

3. (a) Read the passage given below and answer the questions that follow:

Not many trains stop at Mano Majra. Express trains do not stop at all. Of the many slow passenger trains, only two, one from Delhi to Lahore in the mornings and the other from Lahore to Delhi in the evenings, are scheduled to stop for a few minutes. The others stop only when they are held up. The only regular customers are the goods trains. Although Mano Majra seldom has any goods to send or receive, its station sidings are usually occupied by long rows of wagons. Each passing goods train spends hours shedding wagons and collecting others. After dark when the countryside is steeped in silence, the whistling and puffing of engines, the banging of buffers, and the clanking of iron couplings can be heard all through the night.

I. Which passenger trains stop at Mano Majra?

1

II. Why do goods trains stop at Mano Majra?

1

III. What can be heard all through the night, after dark when the countryside is steeped in silence?

1

IV. Match the words given under 'A' with meanings given under 'B':

'A'

'B'

(i) seldom

(a) rural areas

(ii) countryside

(b) urban areas

(c) not very often

(d) for oneself

2

(v) Fill in the blanks with suitable words from the passage:

(a) Shopkeepers pay more attention to their regular _____ .

(b) The police demolished the huts built on illegally _____ land.

2

(vi) Find one word from the passage for the given expression:

the absence of any sound or noise

1

3. Attempt any two out of the following questions in 50-60 words each:

(i) What realization dawned upon the author on the second day? (Jamaican Fragment)

(ii) Why was Owens a little hot under the collar about Hitler's ways? What was he determined to do? (My Greatest Olympic Prize)

(iii) Why did Lohumi walk to the sickly path steadily?(Warrior Against Weeds) 2 x 3=6

PART - C

The Literary Petals

4. (a) Answer the following questions in 25-30 words each:

(i) How did Guru Tegh Bahadur treat Dhirmal who conspired to kill him?

(Hind Ki Chadar -- Sri Guru Tegh Bahadur)

Or

What was Ford's father's favourite saying?

(Attacked by Pit bulls)

(ii) What did the speaker see when the speaker looked again?

(Still Life)

Or

What is the state of mind of the speaker in the poem 'What Though The Field Be Lost'?

3 x 2=3

(b) What had been the activities of the two friends during the twenty years interval between their meetings?

(After Twenty Years)

Or

Write in brief the idea contained in the story 'The Ant And The Grasshopper'. 4

5. Explain the following with reference to the context:

Our God knows no barriers of caste, colour and class

Children of earth, we are the lotuses in bloom

Worthy of being offered at the shrine

Which is our earth.

Or

What is the central idea of the poem, 'Is This The End?'?

Or

Write a summary of the poem, 'The Quality of Mercy'.

3

PART -- D

Select One-Act Plays OR Pride and Prejudice

6. (a) **Select One-Act Plays:**

(i) Explain with reference to the context:

And yet, for all that, I'd be glad of the hundred crowns they offer for his head in Nottingham. I hear the Sheriff will pay that money for him, dead or alive.

Or

What, at this time of night? A pretty business truly. Are we to have no sleep now, but to be at the beck and call of everyone ne'er-do-well who happens to pass? 4

(ii) Draw a character-sketch of Richard Alton in the play 'The Man Who Wouldn't go to Heaven' **or** Herbert in the play 'The Monkey's Paw'. 4

(iii) In the play 'The Miracle-Merchant', how does Mrs. Beauwhistle try to get rid of Jane? Why does she not succeed?

Or

Bring out the supernatural elements in the play 'The Monkey's Paw'.

4

OR

(b) Pride and Prejudice

- (i) Give a brief character sketch of Mr. Darcy or Lady Catherine de Bourgh. 6
(ii) Describe how Elizabeth Bennet rejected the proposal of Mr. Collins.

Or

Give a brief account of the Bennet family. 6

PART – E

Composition & Vocabulary

7. Write a paragraph of about 150 words on any **one** of the following:

- (i) God is one
(ii) The Problem of Stray Dogs
(iii) Our School Peon
(iv) A Visit to an old Fort
(v) Water Pollution 6

8. (a) Match the words given under 'A' with their meanings given under 'B':

'A'

'B'

(i) gory	(a) not easy to describe	
(ii) snag	(b) some hidden difficulty or obstacle	
(iii) subtle	(c) violent and bloody	
(iv) flaunt	(d) make a show of something	2

(b) Give one word for each of the following:

- (i) a frightening dream
(ii) remove by rubbing or scratching 1

(c) Use the given word in sentences, as a Noun and as a Verb: hand 1

9. Translate the following into English:

mhwqm w bu`D inpwl dy ie`k rwjy SuDoDn dy spu`qr sn [Awp dw bcpn dw nW
isDwrQ sI [ibhwr iv`c `gXw' nwmI sQwn qy Awp jI nUM igAwn pRwpq
hoieAw [ies nvyN pRwpq igAwn dw pRcwr Awp ny dUr-dUr q`k kIqw [Awp
jI ny hr ieMswN nUM A`T SuB krm krn dI pRyrnw id`qI [Awp ny mu~K
qOr qy SuB bcn bolx, iksy jIv nUM du`K nw dyx, lokweI dI syvw krn,
Aqy jwqpwq dw ivqkrw nw krn dw aupdyS id`qw hY[

Or

maha%maa bauRw naopala ko ek raja SauQaaoQana ko suapu~ qao. Aap ka bacapna ka
naama isawaqa- qaa. ibahar maom 'gayaa' naamak sqaana pr Aapkao &ana p`aPt huAa.[sa
nae p`aPt &ana ka p`caar Aapnao dUr-dUr tk ikyaa.Aapnao hr [nsaana kao Aaz SauBa
kma- krnao kl p`orNaa dl.Aapnao mau#ya \$p sao SauBa vacana baaolanao, iksal jalva kao
duK naa donao, laaogaaom kl saovaa krnao, jaatpat ka BaodBaava naa krnao ka]pdoSa
idyaa hO. 5

Or

(Alternative Question for Foreign Students Only)

Write a paragraph on any one of the following topics:

- (i) My Favourite Indian Food
(ii) Our Country 5

ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਬਾਰੂਵੀਂ
ਵਿਸ਼ਾ-ਲਾਜਮੀ ਪੰਜਾਬੀ
ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ ਅੰਕ: 50
ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ: 25
ਕੁੱਲ: 75

ਸਪੈਸ਼ਲ (ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਪੇਪਰ-ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਤੋਂ 15 ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 15 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ-

ਬਹੁਚੋਣਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-4

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ-4

ਠੀਕ/ਗਲਤ-4

ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ-3

ਕੁੱਲ-15 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

15×2=30 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 16 ਲਾਜਮੀ ਪੰਜਾਬੀ-12, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਭਾਗ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

3

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 17 ਲਾਜਮੀ ਪੰਜਾਬੀ-12 ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਬਾਰੇ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

$1+2^{1/2}+1/2=4$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 18 ਸੰਖੇਪ-ਰਚਨਾ ਲਈ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਖੇਪ-ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪੈਰਾ ਦੇ ਕੇ ਸੰਖੇਪ-ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਖੇਪਰਚਨਾ ਦੇ $2^{1/2}$ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ $1/2$ ਅੰਕ ਹੋਵੇਗਾ

3

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 19- ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਅਖਾਉਂਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਰਤੋਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

1+1+1=3

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 20- ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ

3

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 21-ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

4

ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ
ਬਾਰੂਵੀ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ
ਸਲਾਨਾ/ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
ਸਪੈਸ਼ਲ (ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ ਅੰਕ: 50
ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ: 25
ਕੁੱਲ: 75

ਵਸਤੂ ਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: *ਬਹੁ ਚੋਣਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:*

1. ਪੰਜਾਬੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ:

ੳ) ਖਾ-ਪੀ ਕੇ	ਅ) ਹੱਸ-ਖੇਡ ਕੇ
ੲ) ਜਨੂੰਨ ਵਾਂਗ	ਸ) ਲੜ-ਭੜਾਕੇ

2. ਪੰਜਾਬਣ ਕਿਹੜੇ ਨਾਚ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ?

ੳ) ਗਿੱਧਾ	ਅ) ਝੁੰਮਰ
ੲ) ਸੰਮੀ	ਹ) ਕਿੱਕਲੀ

3. ਸੰਖੇਪ-ਰਚਨਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੈਰੇ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲਗ-ਪਗ ਕਿੰਨਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਇੱਕ-ਚੌਥਾਈ	ਅ) ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ
ੲ) ਅੱਧਾ	ਸ) ਦੋ ਗੁਣਾ

4. ਜੋ ਰਾਤੀਂ ਜਾਗਣ ਕਾਲੀਆਂ ਸੋਈ ਖਾਣ ਸੁਖਾਲੀਆਂ ਅਖਾਉਤ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ:

ੳ) ਚੰਗਾ ਭੋਜਨ ਨਾ ਕਰਨਾ	ਅ) ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਫਲ ਨਾ ਮਿਲਣਾ
ੲ) ਹਨੇਰੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌ ਜਾਣਾ	ਸ) ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਫਲ ਮਿਲਣਾ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਗਲਤ

5. ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਂਝੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਾਲ ਸੁਸ਼ੀਲ ਤੇ ਦੀਰਘ ਆਯੂ ਵਾਲਾ ਪਤੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
6. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਸੰਮਤ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
7. ਸੰਖੇਪ-ਰਚਨਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਵਾਕ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
8. ਹਿੰਗ ਲਗੇ ਨਾ ਫਟਕੜੀ ਰੰਗ ਚੌਖਾ ਆਵੇ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ- ਬਹੁਤ ਖਰਚ ਕਰਨ ਤੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ।

***ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇ ਸ਼ਬਦ ਭਰੋ:**

9. ਲੱਕੜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
10. ਅਖਾਉਤ ਪੂਰੀ ਕਰੋ: ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕਰਾਰਿਆ.....।
11. ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹਮੇਸ਼ਾਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
12. ਕਾਰ-ਖਿਡੌਣਾ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਮੈਂ ਪਾਤਰ (ਕਹਾਣੀਕਾਰ) ਧੀ ਲਈ.....ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।

*** ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ:***

13. ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਨਾ ਠੀਕ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ-	
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ-ਕਿਤੇ	ਡਾ: ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ	ਪ੍ਰੋ: ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ	ਡਾ: ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰ

14. ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸਬੰਧਿਤ ਕਹਾਣੀ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਖੋ:

ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ	ਨੀਲੀ
ਗਵਾਲਾ	ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼
ਹੈਰੀ ਤੇ ਗੈਰੀ	ਸਾਂਝ

15. ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਸਬੰਧਿਤ ਕਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਖੋ-

ਡਾ: ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ	ਤਾਜ ਮਹਲ
ਪ੍ਰੋ: ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ	ਮੱਝੀਆਂ
ਬਾਬਾ ਬਲਵੰਤ	ਵਗਦੇ ਪਾਣੀ

15×2=30

16. ਪਿਛਲੀ ਇੱਕ ਸਦੀ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆ ਰਹੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ?

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ- ਸਹਿਣ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?

3

17. ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਵੈਟਸਵੇ ਕੰਪਨੀ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੇ ਕਿ ਖਰਾਬ ਪੈਕਟਾਂ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਇੱਕ ਦਵਾਈ ਘੱਟ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜੀ ਹੈ। ਵੈਟਸਵੇ ਕੋਲੋਂ ਨਵੇਂ ਪੈਕਟ ਮੰਗੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਦਿਉ।

ਜਾਂ

ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਬਹੁਤ ਪਛੜ ਕੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸੰਸਕਰਨ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲੋਂ ਸਸਤੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਮੋੜਨ ਲਈ ਲਿਖੋ।

$1+2\frac{1}{2}+1\frac{1}{2}=4$

18. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਦੀ ਸੰਖੇਪ-ਰਚਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਦੁਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਵੀ ਲਿਖੋ:

ਬਹੁਤ ਸਦਗੁਣੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਲੋਕ ਘੱਟ ਈਰਖਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਆਦਮੀ ਇਸ ਆਦਰ ਦਾ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਕਰਜ਼ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿੰਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਈਰਖਾ ਭੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਗਦੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਈਰਖਾ ਰਾਜੇ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਭੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਯੋਗਤਾ ਰਹਿਤ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਦ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲ ਭਾਰੀ ਨਿੰਦਿਆ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿਛੋਂ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਈਰਖਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਨਿੰਦਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਸੰਪਤੀ ਭੋਗਦਾ ਹੋਇਆ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਲੰਬੇ-ਲੰਬੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਕਈ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਭੋਗ ਕੇ ਉਨੱਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਭੀ ਈਰਖਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਜ਼ਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਕਸ਼ਟ ਸਹਾਰਨੇ ਪਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਦਇਆ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਈਰਖਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਦੀ ਦਇਆ ਰੂਪੀ ਇੱਕ ਭਾਰੀ ਦਵਾਈ ਹੈ।

$2\frac{1}{2}+1\frac{1}{2}=3$

19. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਖਾਂਉਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੱਸੋ:

ੳ) ਅੰਬਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਅੰਬਾਕੜੀਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਹਿੰਦੀ।

ਅ) ਖਿੱਚੋ ਫੋਲਿਆਂ ਲੀਰਾਂ ਹੀ ਨਿਕਲਣੀਆਂ ਹਨ।

ੲ) ਘਰ ਦਾ ਸੜਿਆ ਵਣ ਗਿਆ ਵਣ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਅੱਗ।

ਸ) ਟੁੱਟੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹ) ਬਿਨਾਂ ਰੋਇਆ ਮਾਂ ਵੀ ਦੁੱਧ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

ਕ) ਅੰਨਾ ਹਾਥੀ ਤੇ ਲਸ਼ਕਰ ਦਾ ਉਜਾੜਾ।

1+1+1=3

20. ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਲਿਖੋ:

ੳ) ਸਵੇਰ

ਅ) ਅੰਮੜੀ ਦਾ ਵਿਹੜਾ

ੲ) ਲੋਰੀ

3

21. ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ:

ੳ) ਸਾਂਝ

ਅ) ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਨੈ

4

ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਬਾਰੂਵੀਂ
ਵਿਸ਼ਾ-ਪੰਜਾਬੀ(ਚੋਣਵਾ ਵਿਸ਼ਾ)
ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
ਸਪੈਸ਼ਲ (ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ)

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ ਅੰਕ: 70
ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ: 30
ਕੁੱਲ: 100

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਪੇਪਰ-ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਤੋਂ 21 ਤੱਕ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ 42 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ:

ਬਹੁਚੋਣ-5

ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ-5

ਠੀਕ/ਗਲਤ-6

ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ-5

ਅਨੁਸਾਰ ਕੁੱਲ 21 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

21×2=42

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 22 ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ (ਝਲਕਾਂ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ) ਭਾਗ-2 ਦੇ ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ, ਬੀਰ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ-ਕਾਵਿ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ 'ਚੋ ਇੱਕ ਤੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ 3 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। 4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 23 ਕਵਿਤਾ ਭਾਗ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ-ਕਾਵਿ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ 4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 24 ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ (ਝਲਕਾਂ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ) ਭਾਗ-2 ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ, ਬੀਰ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ-ਕਾਵਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਆਪ-ਬੀਤੀਆਂ' ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਪਾਠ-ਅਭਿਆਸਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੱਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 3+3+3+3=12

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਸਾਹਿਤ-ਬੋਧ' ਭਾਗ-2 ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਬਾਰੇ ਨੋਟ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 4

ਸਪੈਸ਼ਲ (ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ

ਵਸਤੂ ਨਿਸ਼ਠ/ਸੰਖੇਪਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ *ਬਹੁਚੋਣਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ*

1. ਇਸ਼ਕ ਮਜਾਜੀ ਦੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਪਿਰਤ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਕਿੱਸਾ ਕਵੀ ਕੌਣ ਸੀ?

ੳ) ਪੀਲੂ

ਅ) ਦਮੋਦਰ

ੲ) ਵਾਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਹ

ਸ) ਮੁਕਬਲ

2. 'ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੂਕਾ ਮੈਂ' ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਕਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ੳ) ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ

ਅ) ਸਾਂਝੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ

ੲ) ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ

ਸ) ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ

3. ਜਿਹੜੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਪੱਲੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ.....।

ੳ) ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਅ) ਉਹੋ ਤੋੜ ਨਿਭਦੀ ਹੈ

ੲ) ਉਹ ਭੁਲ-ਭੁਲਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਸ) ਉਹ ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ

4. ਕਵਿਤਾ ਮੁਢ ਤੋਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ.....ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰਦੀ ਆਈ ਹੈ।

ੳ) ਪ੍ਰੇਮ-ਭੁੱਖ

ਅ) ਸੁਹਜ-ਭੁੱਖ

ੲ) ਮੁੱਢਲੀ-ਭੁੱਖ

ੲ) ਭੁੱਖ-ਪਿਆਸ

5. ਦੋਹਰਾ ਕਿਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਛੰਦ ਹੈ?

ੳ) ਵਰਨਿਕ

ਅ) ਮਾਤ੍ਰਿਕ

ੲ) ਗਣਿਕ

ੲ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਗਲਤ

6. ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?

7. ਰੂਪ ਬਿਨਾਸੇ ਪ੍ਰੇਤ ਨਾ ਮੋਏ ਕਵਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਫੀਰ ਦੀ ਹੈ।

8. ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਾਉਣ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਗਿ: ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦਰਦ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ।

9. ਸਫਰ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਿਤਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਫਰਨਾਮਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

10. ਚਾਂਦੀ ਵਰਗਾ ਰੰਗ ਹੈ ਗੋਰਾ, ਸੋਨੇ ਵਰਗੇ ਵਾਲ ਸੁਨਹਿਰੀ ਤੁਕ ਵਿੱਚ ਰੂਪਕ ਅੰਲਕਾਰ ਹੈ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਭਰੋ:

11. ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁੱਲ ਨੇ ਚਾਨਣ ਤੇ ਨਿੱਘ.....ਤੋਂ ਲਿਆ (ਧੁੱਪ)

12.ਤੋਂ ਬਦਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਖੋਲਦਾ ਹੈ।

Model Test Paper
Punjab History and culture
Class XII

Time: 3 hrs
70

M.M.:

PART A

Q 1: Tick the correct answer from the following options.

5x2=10

- (a) Who was the last sultan of the Lodhi dynasty?
- i. Daulat Khan Lodhi
 - ii. Ibrahin Lodhi
 - iii. Bahilal Lodhi
 - iv. Sikandar Lodhi
- (b) When was the first Battle of Panipat fought?
- i. 1526 AD
 - ii. 1761 AD
 - iii. 1556 AD
 - iv. 1191 AD
- (c) Before he came to be known as Guru Angad Dev ji, how was he initially known as?
- i. Baba Shri Chand Ji
 - ii. Baba Lehna Ji
 - iii. Baba Lakhni Das
 - iv. Baba Jetha Ji
- (d) Who was the founder of the Sikh Religion?
- i. Guru Angad Dev Ji
 - ii. Guru Teg Bahadur Ji
 - iii. Guru Nanak Dev Ji
 - iv. Guru Amardas Ji
- (e) Who gave the name 'Banda Bahadur' to Madho Das?
- i. Guru Har Rai Ji
 - ii. Guru Har Kishan Ji
 - iii. Guru Har Gobhind Ji
 - iv. Guru Gohdind Ji

A. Fill in the blank:

1. The first battle of panipat was fought between..... and
2. Daulat khan dodhi was the.....of.....
3. Sher shah suri constructed roads in.....and a fort in.....so that the in vasions from the north west side could be checked.
4. Akbar's coronation took place on1556 A.O at.....(gurdaspur)
5. Darashikh was Shah jahan's.....and the subedar of.....
6. Battle of amandpur and battle of chamkour were famous battles fought between theand guru.....

B. Multiple choice questions

1. In Sultanpur, Guru Nanak devji worked for 10 years in the modikhana (store) of
 - a. Daulat khan dodhi
 - b. Alexander
 - c. Shah Hussain
 - d. jahangir.
2. During firtstudasi, Guru Nanak Devji visited
 - a. Delhi
 - b. Kurukshetra
 - c. Haridwar

d. All of the above

3. Guru Amar das ji established a system to carry on the missionary work of Sikhism it is called

- a. Manji System
- b. Barter System
- c. Dowry System
- d. Examination system

C. True or False

- 1. Bani of 15 bhagats in included in the adigranth
- 2. Masandi collected one-tenth (daswand)of income from Sikhs and preached Sikhism
- 3. Guru Hargobindji started the miri and piri system

D. Match the columns

A	B
Guru HarRai	Pure
Guru TeghBahadur	Seventh Guru
Khalsa	AnandpurShaib

E. Very Short questions-Attempt any four

- 1. Who was babar? How many times did he invade Punjab? When did he first attack Punjab.
- 2. Where did the battle take place between babar and Ibrahim lodhi? What is it known as?
- 3. Write three social reforms carried by Akbar.
- 4. Battle of sirhind was fought between which two forces? Who won it? In which year?
- 5. Who was MossaRanghar? Name the two Sikhs who slew him for de filing the sanctity of harmandir sahib.
- 6. When did Nadir shah in vade india? Name two effects of this invasion .
- 7. What is the first Holocaust known as? When did it happen? during whose reign did it happen?
- 8. When, where and by whom was dal khalsa established?

F. Short Questions: Attempt any Four

- 1. Who was Main-un-Mulk? Why was the appointed governor of dahore? In which year did it happen? With which name did he become famous?
- 2. Who was Zakariya khan? In which year did he make mughal-sikh treaty? Write two features of the treaty.
- 3. Mention four causes of failure of ahmad shah abdali against the Sikhs.
- 4. What is meant by the word 'misl'? Give the number of the misls. When werw the Sikh Misls established in Punjab? Name any one famous misl.
- 5. Name any four functions of gurmata.
- 6. When and in which misl was maharaja Ranjit sikh born? What were the names of his parents?
- 7. Name the four most important conquests of Maharaja Ranjit singh
- 8. Give four main Causes of the first anglo sikh war.

Model Test Paper
Punjab History and culture
Class XII

Time: 3 hrs

M.M.: 70

- a. Fill in the blank:
1. Thedevotees of guru ArjanDevji Called him.....
 2. Guru Hargobind ji was the.....guru of the
 3.and.....were two famous preaching centers set up by guru HarRaiJi.
 4.was the eldest son of shah jahan and the governor of.....
 5. Guru Har Krishan ji sat on gurgaddi in.....AD at the age of.....years.
 6.and.....were among famous places visited by guru Tegh Bahadur Ji.
- b. Multiple choice questions
1. Guru Gobind singh ji got guragddi at the age of
 - i. 5 years
 - ii. 7 years
 - iii. 9 years
 - iv. 11 years
 2. Famous forts built by Guru Gobind Singh Ji
 - i. Anandpur
 - ii. Lohharh
 - iii. Fathehgarh
 - iv. All of the above.
 3. Which of the following were written by Guru Gobind Singh Ji
 - i. chandi Di Var.
 - ii. jaap sahib
 - iii. Zafarnama
 - iv. Bachitar Natak
 - v. All of the above
- c. Match the columns
Column A	Column B
1. Banda Bahadur	1845
2. Treaty of Bhairawal	Battle of Sirhind
3. Battle of ferozeshah	1846
- d. True or False:
1. The Second Anglo-Sikh war was fought in 1848-49 during the period of dord Dalhousie
 2. PuranBhagat was the son of salvan and Icehhran.
 3. The legend of Heer-Ranjha holds a pivotal position among the folk tores of Punjab.
- e. Very Short Questions (any 4)
1. Write any three teachings of Guru Nanak DevJi.
 2. Write Names of next three Successors of Guru AngadDevji
 3. Write four lines on the importance of Adigranth.
4. When and who got akaltakhat sahib constructed? Write two reasons why it is so important
 5. Write three causes that red to the foundation of the Khalsapanth by Guru Gobind Singh Ji.
 6. Mention three reasons for the glorious achievements of bandabahadur.
 7. Write three reasons why Maharaja Ranjit Singh was called sher-e-punjab.
 8. Write three mainprevenlant among women in Punjab during the reign of the mughals.
- Short Questions (Any Four)
1. Describe the relations between the Sikhs and Zakariya Khan.
 2. Describe the treaty of Amritsar, 1809 between the English and maharaja ranjitsingh.
 3. Write four causes of the second Anglo-sikh was.
 4. Write a short note on baba farid.
 5. Write a short note on bulle shah.
 6. Who was jassa Singh Ahluwalia? Describe his achievements in brief.
 7. Give a brief account of sohnimahewal
 8. Mention Four main achievements of Guru Amar das Ji.

Class XII
Mathematics
(Common for Humanities, Sc. & Agri. Groups)

Time allowed: 3 hrs

M.M.: 70

Note:

You must write the subject code/paper code 028 in the box provided on the title page of your answer book.
Make sure that the answer book contains 30 pages (including title page) and are properly serialised as soon as you receive it.
Questions attempted after leaving blank pages in the answer book would not be evaluated.
All questions are compulsory.
Marks allotted to each question are indicated against it.
Use of calculator is not allowed but Log Tables can be used.
Graph paper is attached with the question paper.
Punjabi and Hindi versions of questions are translations of English version. Since translation is based on approximations, so in the case of any confusion consider the English version to be correct.

- (i) The principal value of $\tan^{-1}\left(\frac{1}{\sqrt{3}}\right)$ is 1
- a. $\frac{\pi}{2}$ b. $\frac{\pi}{3}$ c. $\frac{\pi}{4}$ d. $\frac{\pi}{6}$
- (ii) The value of $\begin{vmatrix} 5 & 3 & 1 \\ 2 & 2 & 2 \\ 5 & 3 & 1 \end{vmatrix}$ is equal to: 1
- a. 1 b. 3 c. 5 d. 0
- (iii) The derivative of e^{mx} w.r.t. x is 1
- a. me^{mx} b. e^{mx} c. $\frac{e^{mx}}{m}$ d. m^2e^{mx}
- (iv) $\int_2^3 \frac{1}{x} dx$ is equal to: 1
- a. 1 b. $\log \frac{3}{2}$ c. $\log \frac{2}{3}$ d. 0
- (v) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x}{\sin x + \cos x} dx$ is equal to: 1
- a. 0 b. $\frac{\pi}{2}$ c. $\frac{\pi}{4}$ d. π
- (vi) The degree of the differential equation $\frac{d^2y}{dx^2} = \cos 3x + \sin 3x$ is: 1
- a. 0 b. 1 c. 2 d. 3
- (vii) If (\hat{j}, \hat{k}) are three mutually perpendicular unit vectors, then $\hat{k} \times \hat{i}$ is equal to: 1
- a. \hat{i} b. \hat{j} c. \hat{k} d. 0
- (viii) The equation of ZX- plane is: 1
- a. $y=0$ b. $x=0$ c. $z=0$ d. None of these
2. Prove that $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ given by $f(x) = 3x$ is a bijection. 3
3. Prove that 3
- $\tan^{-1} \frac{1}{3} + \tan^{-1} \frac{1}{13} = \tan^{-1} \frac{8}{19}$
4. Express the following matrix as the sum of a symmetric and a skew symmetric matrix 3
- $\begin{bmatrix} -3 & 5 & 6 \\ -1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 2 \end{bmatrix}$
- Or
- If $a_1, a_2, a_3, \dots, a_r$ are in G. P. then prove that 3
- $\begin{vmatrix} a_{r+1} & a_{r+3} & a_{r+7} \\ a_{r+5} & a_{r+7} & a_{r+11} \\ a_{r+11} & a_{r+17} & a_{r+21} \end{vmatrix} = 0$
5. Prove that function $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ defined by $f(x) = 4$ is continuous in \mathbb{R}

Or

Determine the value of 'K' if the function defined as

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\sin 3x}{x} & \text{if } x \neq 0 \\ k & \text{if } x = 0 \end{cases} \text{ is continuous at } x=0 \quad 3$$

6. Differentiate $\log_x 2$ w.r.t x 3

7. Prove that the tangents to the curve $y=7x^3 + 11$ at the points where $x=2$ and $x=-2$, are parallel. 3

8. Solve $\int e^x \sin 2x \, dx$ 3

9. Solve $\int \frac{1}{(x+3)(x+4)} \, dx$ 3

Or

Evaluate $\int_0^5 \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} + \sqrt{5-x}} \, dx$ 3

10. Find the area enclosed by the circle $x^2+y^2=25$ (Using Integration) 3

11. Solve : $\cos(x+y)dy = dx$ 3

12. Solve : $\frac{dy}{dx} - 2y = e^{3x}$ 3

Or

Solve : $\frac{dy}{dx} = x - 1 + xy - y$ 3

13. Find the projection of $\vec{b} + \vec{c}$ on \vec{a} where
 $\vec{a} = 2\hat{i} + 2\hat{j} - \hat{k}$, $\vec{b} = \hat{i} - 3\hat{j} - 2\hat{k}$ and $\vec{c} = \hat{i} + 2\hat{j} - 2\hat{k}$ 3

14. If $P(A) = \frac{3}{5}$, $P(B) = \frac{1}{5}$ and $P(\text{Not A or Not B}) = \frac{22}{25}$ State whether A and B are independent or not. 3

15. Find the probability distribution of the number of Heads in three tosses of a coin. 3

Or

For the following probability distribution find Mean and Variance of X 3

X	0	1	2	3
P(X)	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{3}{10}$	$\frac{1}{30}$

16. Solve the following system of equations by matrix method

$$\frac{2}{x} - \frac{3}{y} + \frac{3}{z} = 10, \quad \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 10, \quad \frac{3}{x} - \frac{1}{y} + \frac{2}{z} = 13$$

17. Find the intervals in which the function $f(x) = x^3 - 12x$ is

a. increasing

b. decreasing

or

Prove that the perimeter of a right angled triangle of given hypotenuse equal to 9 cm. is maximum, when the triangle is isosceles.

18. Find the image of point (1, 2, -1) in the plane $2x+y-z = 2$ 5

Or

Find the angle between the following pair of lines 5

$$\vec{r} = \hat{i} + \hat{j} + \hat{k} + \lambda (\hat{i} - 3\hat{j} + 2\hat{k}),$$

$$\vec{r} = 2\hat{i} - \hat{j} + \hat{k} + \mu (3\hat{i} + \hat{j} - 2\hat{k})$$

19. A manufacture produces nuts and bolts for industrial machinery. It takes 1 hour of work on machine A and 3 hours on machine B to produce a packet of nuts while it takes 3 hours on machine A and 1 hour on machine B to produce a packet of bolts. He earns a profit of Rs. 17.50 per package of nuts and Rs. 7.00 per package of bolts. How many packages of each should be produced each day so as to maximize his profit, if he operates his machines for at the most 12 hours a day? Find the maximum profit also. 5

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ-ਬਾਰੂਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ-ਪੰਜਾਬੀ(ਚੋਣਵਾਂ ਵਿਸ਼ਾ)

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਸਪੈਸ਼ਲ (ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਪੇਪਰ-ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ ਅੰਕ: 70

ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ: 80

ਕੁੱਲ: 100

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਤੋਂ 21 ਤੱਕ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਸਮੁੱਚੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ 42 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ:

ਬਹੁਚੋਣ-5

ਖਾਲੀ ਥਾਂ-5

ਠੀਕ/ਗਲਤ-6

ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ-5

ਅਨੁਸਾਰ ਕੁੱਲ 21 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

21×2=42

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 22 ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ (ਝਲਕਾਂ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ) ਭਾਗ-2 ਦੇ ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ, ਬੀਰ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ-ਕਾਵਿ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਤੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ 3 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। 4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 23 ਕਵਿਤਾ ਭਾਗ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ-ਕਾਵਿ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ 4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 24 ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ (ਝਲਕਾਂ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ) ਭਾਗ-2 ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ, ਬੀਰ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ-ਕਾਵਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਆਪ-ਬੀਤੀਆਂ' ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਪਾਠ-ਅਭਿਆਸਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੱਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 3+3+3+3=12

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਸਾਹਿਤ-ਬੋਧ' ਭਾਗ-2 ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਬਾਰੇ ਨੋਟ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 4

ਪੰਜਾਬੀ (ਚੋਣਵਾਂ ਵਿਸ਼ਾ)

ਕਲਾਸ-ਬਾਰੂਵੀਂ

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ ਅੰਕ: 70 ਅੰਕ

ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ: 30

ਅੰਕ

ਕੁੱਲ: 100 ਅੰਕ

ਸਪੈਸ਼ਲ (ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ

ਵਸਤੂ ਨਿਸ਼ਠ/ਸੰਖੇਪਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ *ਬਹੁਚੋਣਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ*

1. ਇਸ਼ਕ ਮਜਾਜੀ ਦੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਪਿਰਤ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਕਿੱਸਾ ਕਵੀ ਕੌਣ ਸੀ?

ੳ) ਪੀਲੂ ਅ) ਦਮੋਦਰ

ੲ) ਵਾਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਸ) ਮੁਕਬਲ

2. 'ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੂਕਾ ਮੈਂ' ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਕਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ੳ) ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅ) ਸਾਂਝੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ

ੲ) ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸ) ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ

3. ਜਿਹੜੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਪੱਲੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ.....।

ੳ) ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਅ) ਉਹੋ ਤੋੜ ਨਿਭਦੀ ਹੈ

ੲ) ਉਹ ਭੁਲ-ਭੁਲਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸ) ਉਹ ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ

4. ਕਵਿਤਾ ਮੁਢ ਤੋਂ ਹੀ ਮਨੁਖ ਦੀ.....ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰਦੀ ਆਈ ਹੈ।

ੳ) ਪ੍ਰੇਮ-ਭੁੱਖ ਅ) ਸੁਹਜ-ਭੁੱਖ

ਸ) ਮੁੱਢਲੀ-ਭੁੱਖ ਸ) ਭੁੱਖ-ਪਿਆਸ

5. ਦੋਹਿਰਾ ਕਿਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਛੰਦ ਹੈ?

ੳ) ਵਰਨਿਕ ਅ) ਮਾਤ੍ਰਿਕ

ੲ) ਗਣਿਕ ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਗਲਤ

6. ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?

7. ਰੂਪ ਬਿਨਾਸ਼ੇ ਪ੍ਰੇਤ ਨਾ ਮੋਏ ਕਵਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਫੀਰ ਦੀ ਹੈ।

8. ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਾਉਣ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਗਿ: ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦਰਦ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ।

9. ਸਫਰ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਿਤਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਫਰਨਾਮਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

10. ਚਾਂਦੀ ਵਰਗਾ ਰੰਗ ਹੈ ਗੋਰਾ, ਸੋਨੇ ਵਰਗੇ ਵਾਲ ਸੁਨਹਿਰੀ ਤੁਕ ਵਿੱਚ ਰੂਪਕ ਅੰਲਕਾਰ ਹੈ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਭਰੋ:

11. ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁੱਲ ਨੇ ਚਾਨਣ ਤੇ ਨਿੱਘ.....ਤੋਂ ਲਿਆ (ਧੁੱਪ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ 85(6)

12.ਤੋਂ ਬਦਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਖੋਲਦਾ ਹੈ। (ਫਰੰਗੀਆਂ ਤੋਂ)

ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦਰਦ/ਸਰੀਹ ਦੀਆਂ ਛਾਵਾਂ/ 116(15)

13. ਰੁੱਖ / ਮਾਂ / ਗੀਤ ਕਵਿਤਾਵਾਂ.....ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। (ਸ਼ਿਵ ਕੁ ਬਟਾਲਵੀ)

14. ਜਨਤਾ ਰਾਜਸੀ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਕਸ਼ਟਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ.....। (ਧਰਮ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ)

(ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਅਪਰਾਧ) 15(27)

15. ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਪਿੰ: ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਪਹਾੜੇ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੈਡਮਾਸਟਰ ਕਾਜ਼ੀ ਜਲਾਲਦੀਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਉਸ ਨੂੰ.....ਦਿੱਤੀ। (ਸ਼ਾਬਾਸ) ਧੁੜ ਪਰੇ ਰਾਹ/ਪਿੰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ 30(34)

16. ਵੀਰ ਰਸ ਦਾ ਸਥਾਈ ਭਾਵ.....ਹੈ। (ਉਤਸ਼ਾਹ) 62(5)

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ:

17.	ਹਾਸ਼ਮ	ਹੀਰ-ਰਾਝਾਂ	ਸੱਸੀ.....
	ਵਾਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਹ	ਮਿਰਜਾ ਸਾਹਿਬਾਂ	ਹੀਰ.....
	ਪੀਲੂ	ਸੱਸੀ-ਪੁੰਨੂੰ	ਮਿਰਜਾ.....
18.	ਵਾਰ ਨਾਦਰਸ਼ਾਹ	ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ	ਨਜ਼ਾਬਤ
	ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ	ਨਜ਼ਾਬਤ	ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ
	ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਰੰਗੀਆਂ	ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ	ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ
19.	ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਫੀਰ	ਆਰਸ਼ੀ ਦੀਵਾਲੀ	ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਛਾਣ
	ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ	ਕੰਨਿਆਦਾਨ	ਕੰਨਿਆ ਦਾਨ
	ਫੀਰੋਜ਼ਦੀਨ ਸਰਫ	ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਛਾਣ	ਅਰਸ਼ੀ ਦੀਵਾਲੀ
20.	ਨਾਵਲ ਪਵਿੱਤਰ ਪਾਪੀ	ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ	ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ
	ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਕਹਾਣੀਕਾਰ	ਪ੍ਰੋ: ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਨੰਦਾ	ਗੁ ਸਿੰ ਭੁਲਰ
	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਪਿਤਾਮਾ	ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ	ਪ੍ਰੋ.ਈ.ਚੰ.ਨੰਦਾ
21.	ਕੋਰੜਾ	8+8=16 ਮਾਤ੍ਰਾਂ ਜਾਂ 7+8= 15 ਮਾਤ੍ਰਾਂ	ਚੋਪਈ
	ਕਬਿੱਤ	6+7= 13 ਵਰਨ ਜਾਂ 7+7= 14 ਵਰਨ	ਕੋਰੜਾ
	ਚੋਪਈ	8+8+8+7=31 ਵਰਨ ਜਾਂ 8+8+8+8=32 ਵਰਨ	ਕਬਿੱਤ

21×2=42

22. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੱਸ ਕੇ ਵਿਆਖਿਆ ਲਿਖੋ:

- (ੳ) ਜੋਗੀ ਛੱਡ ਜਹਾਨ ਫਕੀਰ ਹੋਏ,
ਇਸ ਜੱਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਖਵਾਰੀਆਂ ਨੇ।
ਲੈਣ ਦੇਣ ਤੇ ਦਗਾ ਅਨਿਆਉਂ ਕਰਨਾ,
ਲੁੱਟ ਖੁੱਠ ਤੇ ਚੋਰੀਆਂ ਯਾਰੀਆ ਨੇ।
- (ਅ) ਬੈਣ ਸੁਣਦੀ ਦੁਰਗਾ ਹੱਸੀ ਹੜ ਹੜਾਇ
ਓਹੀ ਸ਼ੀਹੂ ਮੰਗਾਇਆ ਰਾਕਸ ਭਖਣਾ
ਚਿੰਤਾ ਕਰਹੁ ਨ ਕਾਈ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ
ਰੋਹ ਹੋਈ ਮਹਾਮਾਈ ਰਾਕਸ ਮਾਰਣੇ।
- (ੲ) ਮਿੱਠੀ ਤੇਰੀ ਬੋਲੀ ਨੀ ਬਲੌਰੀ ਤੇਰੀਏ।
ਲੰਮੀਏ ਨੀ ਕਾਠੇ ਗੰਨੇ ਦੀਏ ਪੋਰੀਏ।
ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਦੁਹਾਈ ਨੇ ਪੰਜੇਬਾਂ ਲੰਘੀਆਂ।

ਸੁੱਖਣਾ ਸਵਾਈਆਂ ਕਿੱਥੋਂ ਸੱਪ ਰੰਗੀਆਂ

(ਸ) ਲੈ ਕੇ ਅਜਬ ਸੁਗਾਤਾਂ

ਸੈ ਰੁੱਤ ਮਹੀਨੇ ਆਏ

ਕਰ ਉਮਰਾਂ ਦੀ ਪਰਦੱਖਣਾ

ਸਭ ਤੁਰ ਗਏ ਭਰੇ ਭਰਾਏ।

4

23. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਲਿਖੋ:

(ੳ) ਬਾਹੂ-ਬਲ ਦੇ ਭਰੋਸੇ (ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦਰਦ)

(ਅ) ਮੈਂ ਗੰਗਾ ਦਾ ਪਾਣੀ (ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ)

(ੲ) ਆਤਮਾ ਦੀ ਪਛਾਣ (ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ)

4

24. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਬੀਰ-ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

(ਅ) ਪ੍ਰੋ: ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

(ੲ) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

4

25. 'ਆਪ-ਬੀਤੀਆਂ' ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ:

(ੳ) ਬਾਲ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪੋਠੋਹਾਰ ਪ੍ਰਤਿ ਕਿਉਂ ਮੋਹਿਆ ਗਿਆ?

(ਅ) ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਾਕਮ ਗਿਆਨੀ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦਰਦ ਉੱਤੇ ਕਿਉਂ ਖਫਾ ਹੋਏ?

(ੲ) ਪ੍ਰੋ: ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਧਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾਂ ਕਿੱਥੋਂ-ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ?

(ਸ) ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ. ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਲਪਨਾ ਸੀ?

(ਹ) ਪ੍ਰੋ: ਅਮੋਲ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ?

(ਕ) ਪ੍ਰੋ: ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਜਾਗ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੀ?

(ਖ) ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਗੁੜ ਸ਼ਬਦ ਕਿਉਂ ਵਰਤੇ ਹਨ? $3+3+3+3=12$

26. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤਾਂ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:

(ੳ) ਨਾਵਲ

(ਅ) ਇਕਾਂਗੀ

(ੲ) ਸਫਰਨਾਮਾ

4

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਰੂਰੀ ਹਨ

- 1 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ
- 3 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 20-25 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।
- 5 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 35-40 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।
- 10 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 250-350 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।
- ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕਰੋ।

ਭਾਗ - ਓ

ਅੰਕ: 11

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।

1.	ਮਹਾਂਕਾਵਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ?	1
2.	ਲੋਧੀ ਵੰਸ਼ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੁਲਤਾਨ ਕੌਣ ਸੀ?	1
3.	ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਕੌਣ ਸੀ?	1

ਬਹੁਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ।

4.	ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੌੜੇ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ?	1
	(ੳ) 1606 ਈ (ਅ) 1610 ਈ	
	(ੲ) 1611 ਈ (ਸ) 1609 ਈ	
5.	ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦੂਜੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਦਾਵਾ ਦੇ ਗਏ ਸਨ?	1
	(ੳ) 45 (ਅ) 60	
	(ੲ) 5 (ਸ) 40	

ਠੀਕ ਗਲਤ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ

6.	ਜਕਰੀਆਂ ਖਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ 1733 ਈ: ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ।	1
7.	ਦੱਲ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ	1
8.	ਸ਼ੁਕਰਚੱਕੀਆਂ ਮਿਸਲ ਦਾ ਮੋਢੀ ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਸੀ	1

ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ:

9.	ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੱਸ ਦਾ ਨਾਮਸੀ।	1
10.	ਜਸਵੰਤ ਰਾਉ ਹੋਲਕਰ.....ਈ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਆਇਆ	1
11.	ਸਿੱਖ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਮਹਾਰਾਜਾ.....ਸੀ।	1

ਭਾਗ - ਅ

ਅੰਕ: 18

12.	ਬਚਿੱਤਰ ਨਾਟਕ ਕੀ ਹੈ?	3
13.	ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਬਲਵੰਡ ਕੌਣ ਸਨ?	3
14.	ਮਸੰਦ ਪ੍ਰਥਾ ਕਿਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਤੇ ਕਿਉਂ?	3
15.	ਮੱਸਾ ਰੰਗੜ ਕੌਣ ਸੀ?	3

16. ਰਾਖੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 3
17. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ? 3

ਭਾਗ - ਏ

ਅੰਕ: 2●

18. ਹੁਕਮਨਾਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 5
19. ਮੀਰੀ ਅਤੇ ਪੀਰੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? 5
20. ਵੱਡਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 5
21. ਇੱਕ ਘੋਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਸੀ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 5

ਭਾਗ - ਸ

ਅੰਕ: 1●

22. ਸ਼੍ਰੀਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
ਜਾਂ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 1●

ਭਾਗ - ਹ

ਅੰਕ: 11

23. (ੳ) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਦੇ ਚਾਰ ਸਥਾਨ ਦਿਖਾਓ 7
(ਅ) ਭਰੇ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ 4

ਜਾਂ

(ੳ) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲੇ ਐਂਗਲੋ ਸਿੱਖ ਯੁੱਧ ਦੇ ਚਾਰ ਸਥਾਨ ਦਿਖਾਓ। 7

(ਅ) ਭਰੇ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ। 4

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਓ

1×10=10

1. ਧਰਮ ਕੀ ਹੈ?
2. ਆਸ਼ਰਮ ਦੀ ਪਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
3. ਵਰਣ ਦਾ ਅਰਥ।
4. ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਆਸ਼ਰਮ।
5. ਜਾਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ।
6. ਬਹੁਪਤਨੀ ਵਿਆਹ ਕੀ ਹੈ?
7. ਸਾਂਝੇ-ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਅਰਥ।
8. ਧਰਮ ਦਾ ਕਰਮਕਾਂਡ ਪਹਿਲੂ
9. ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੋ ਆਰਥਿਕ ਕੰਮ।
10. ਜਾਤ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਔਗੁਣ

ਭਾਗ - ਅ

5×3=15

11. ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ?
12. ਮਾਤਾ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
13. “ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ-ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ।”
14. ਧਰਮ ਦਾ ਵਪਾਰੀਕਰਣ।
15. ਸ਼ੂਦਰ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ-ਰੁਤਬਾ।

ਭਾਗ - ਏ

5×5=25

16. “ਜਾਤ-ਪਾਤ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।” ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
ਜਾਂ
ਬਾਣ-ਪ੍ਰਸਥ ਆਸ਼ਰਮ ਕੀ ਹੈ?
17. ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਮਹੱਤਵ ਕੀ ਹੈ? ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
ਜਾਂ
ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
18. ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
ਜਾਂ
ਵਰਣ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
19. ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
ਜਾਂ
ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
20. ਧਰਮ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
ਜਾਂ
ਵਿਆਹ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਰੂਪ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ਭਾਗ - ਸ

10×2=20

21. ਜਾਤੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ?
ਜਾਂ
ਆਸ਼ਰਮ-ਵਿਵੱਸਥਾ ਦੀ ਪਰੀਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਾਜ-ਸਾਸ਼ਤਰੀ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉ।
22. ਭਾਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ-ਕਿਹੜੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ?
ਜਾਂ
ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ
ਧਰਮ (ਬਿਊਰੀ)

1. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ (1, 2, 3, 4) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 11 ਹਰੇਕ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 12 ਤੋਂ 16 ਹਰੇਕ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 5●-6● ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 21 ਤੋਂ 23 ਅੱਠ-ਅੱਠ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੋ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਗ-1

1. ਮਹਾਭਾਰਤ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ?
2. ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?
3. ਸਵਾਮੀ ਮਹਾਵੀਰ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਨਾ ਕੀ ਸੀ?
4. ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੋ ਮੂਲ ਸ੍ਰੋਤ ਲਿਖੋ।

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ।

5. ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੰਕਲਨ.....ਜੀ ਨੇ ਕੀਤਾ।
6. ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੀ ਯੋਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਮੂਰਤੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਮੂੰਹ ਹਨ।
7. ਬੁਧ ਧਰਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸੱਚ.....ਹਨ।

ਬਹੁ ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

8. ਪੁਰਾਣ ਕਿਹੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ।
9. ਲੰਗਰ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਨੀਂਹ ਕਿਸਨੇ ਰੱਖੀ?
10. ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਮਹਾਵੀਰ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪਦ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ।
11. ਵੈਦਿਕ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸਵਸਵਿਕ ਕਿਸੇ ਦੇਵਤੇ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ।

ਭਾਗ-2

12. ਹੀਨਯਾਨ ਤੇ ਮਹਾਯਾਨ ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
13. ਮੀਰੀ ਤੇ ਪੀਰੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?
14. ਸਾਮਦੇਵ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?
15. ਜੈਨ ਮੱਤ ਦਾ ਕਰਮ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ?
16. ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਹੈ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-3

17. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
18. ਵੈਦਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲਛਣਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
19. ਪੁਰਾਣ-ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
20. ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਵੀਰ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-4

21. ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਤਮਾ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਚਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

22. ਚਾਰ ਵੇਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਯਜੁਰਵੇਦ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

ਜਾਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ-ਜੁਗਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

23. ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

ਜਾਂ

ਜੈਨ ਧਰਮ ਦੇ ਫਿਰਕੇ ਦਿਗੰਬਰ ਤੇ ਸ਼ਵੇਤੰਬਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

1. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 13 ਅਤੇ 14 ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੈ।
3. ਭਾਗ-ਕ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਵਾਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਭਾਗ-ਖ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਗ-ਗ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਦੋ ਸਫਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਭਾਗ-ਕ

1. ਪੰ: ਸ਼ਾਮਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਚੇਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
2. ਝਪ ਤਾਲ ਦੀ ਕਿਸ ਮਾਤਰਾ ਤੇ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
3. ਰੂਪਕ ਤਾਲ ਦਾ ਠੇਕਾ ਲਿਪੀ ਬੱਧ ਕਰੋ।
4. ਅਨਾਗਤ ਗ੍ਰਹਿ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
5. ਧਮਾਰ ਤਾਲ ਕਿਸ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨਾਲ ਵਜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
6. ਤਾਲ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
7. ਦੁੱਪਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੈਅ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
8. ਤੀਵਰਾ ਤਾਲ ਨੂੰ ਲਿਪੀਬੱਧ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਖ

9. ਕਾਲ, ਯਤੀ ਅਤੇ ਅੰਗ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
10. ਝਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਇਦਾ ਲਿਪੀਬੱਧ ਕਰੋ।
11. ਦੀਪਚੰਦੀ ਅਤੇ ਧਮਾਰ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ
12. ਘਰਾਣੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਤਬਲੇ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਦਿਓ।
13. ਤਬਲਾ ਅਤੇ ਪਖਾਵਜ ਵਾਦਕ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਪੰ: ਕੰਠੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਲਿਖੋ।

14. ਪੰਜਾਬੀ ਤਾਲ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਦੇਕੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਣ, ਦੋ ਗੁਣ ਅਤੇ ਚੋਗੁਣ ਲੈਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿੱਪੀਬੱਧ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਝਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਅਤੇ ਰੇਲਾ ਲਿਪੀਬੱਧ ਕਰੋ।

ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ
ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਾਰੂਵੀ
ਸੰਗੀਤ (ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਲ)

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 30

1. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ
2. ਭਾਗ-ਕ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਵਾਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਭਾਗ-ਖ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਗ-ਗ ਵਿੱਚ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਤੁਹਾਡੀ ਉੱਤਰ-ਕਾਪੀ ਦੇ ਦੋ ਸਫਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਭਾਗ-ਕ

1. ਪੰ: ਵਿਅੰਕਟਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਥਾਟਾ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?
2. ਪੰ: ਵਿਸ਼ਣੂ ਦਿਗੰਬਰ ਪਲੂਸਕਰ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
3. ਇੱਕ ਸਿਤਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀਆਂ ਤਾਰਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
4. ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
5. ਰਾਗ ਬਾਰੋਸ਼ਵਰੀ ਦਾ ਥਾਟ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?
6. ਇੱਕਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੀਆਂ ਤਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
7. ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਦਾ ਵਾਦੀ ਸਵਰ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?
8. ਰੂਪਕ ਤਾਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਾਤਰਾ ਤੇ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਭਾਗ-ਖ

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਲਿਖੋ: 3
 - I. ਝਾਲਾ
 - II. ਨਾਯਕ
 - III. ਨਾਯਕੀ
10. ਇੱਕ ਵਾਦਕ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। 3
11. ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਜਾਂ ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਲਿਖੋ। 3
12. ਰੂਪਕ ਤਾਲ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਸਮੇਤ ਉਸ ਤਾਲ ਦਾ ਠੇਕਾ ਲਿਖੋ। 3

ਭਾਗ-ਗ

13. ਪੰ: ਵਿਸ਼ਣੂ ਟਿਗੰਬਰ ਪਲੂਸਕਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
ਇੱਕ ਸਪਤਕ ਤੋਂ ਥਾਟਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪੰ: ਵਿਅੰਕਟਮੁਖੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 5
14. ਤੀਨਤਾਲ ਦਾ ਠੇਕਾ ਠਾਅ ਤੇ ਦੁਗਣ ਲੈਅਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
ਆਪਣੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਗ ਦੀ ਦਰੁੱਤ ਗਤ ਨੂੰ ਸੁਰਲਿਪੀ (ਨੋਟੇਸ਼ਨ) ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। 5

ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਾਰੂਵੀਂ

ਸੰਗੀਤ (ਡਾਂਸ)

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 30

ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ

ਭਾਗ-ਕ

ਨੋਟ:- ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਦਿਓ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

1. ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਦਾ ਚਿੰਨ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
2. ਸੱਮੀ ਨਰਿਤ ਕਿਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਲੋਕ ਨਾਚ ਹੈ?
3. ਕਥਕ ਨਰਿਤ ਨਾਲ ਕਿਹੜਾ ਅਵੱਨਧ ਸਾਜ ਵਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
4. ਚੋਗੁਣ ਲੈਅ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
5. ਝਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਵਿਭਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
6. ਲੈਅ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
7. ਤਿੰਨ ਤਾਲ ਦੀ ਤੇਰਵੀਂ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਕਿਹੜਾ ਬੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
8. ਪੰ. ਉਦੈ ਸ਼ਕਰ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?

ਭਾਗ-ਖ

ਨੋਟ: ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ।

9. ਪਰਨ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
10. ਕਵਿੱਤ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
11. ਹਸਤ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? ਲਿਖੋ।
12. ਭਰਤ ਨਾਟਯਮ ਨਰਿਤ ਦੀ ਵੇਸ਼-ਭੂਸ਼ਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਗ

ਨੋਟ: ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 2-2 ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ।

13. ਪੰ. ਉਦੈ ਸ਼ਕਰ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਨਰਿਤ ਵਿੱਚ ਰਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

14. ਤਿੰਨ ਤਾਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਤਿਗੁਣ ਅਤੇ ਚੋਗੁਣ ਲੈਅਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਪੀ-ਬੱਧ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਆਮਦ ਅਤੇ ਸਲਾਮੀ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ
ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਬਾਰੂਵੀਂ
ਮਿਊਜ਼ਿਕ-ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 30

1. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ-1, ਭਾਗ-2, ਅਤੇ ਭਾਗ-3) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
3. ਭਾਗ-1 ਵਿੱਚ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਦਿਓ। ਭਾਗ-2 ਵਿੱਚ, ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ। ਭਾਗ-3 ਵਿੱਚ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਦੋ ਸਫਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਂਤਰਿਕ ਛੋਟ ਵਾਲੇ ਹਨ।

ਭਾਗ - 1

1. ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸੋ।
2. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਰਾਗ ਵਰਤੇ। ਪੰਜ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
3. ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਤੇ ਸੋਦਰ ਦੀ ਚੌਕੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਦੱਸੋ।
4. ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਤੇ ਭਾਈ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦ ਕੌਣ ਸਨ?
5. ਰਾਗ ਟੋਡੀ ਤੇ ਧਨਾਸਰੀ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
6. ਇੱਕ ਤਾਲ ਦੇ ਬੋਲ ਤੇ ਮਾਤਰਾ ਦੱਸੋ।
7. ਰਾਗ ਆਸਾਵਰੀ ਦੀ ਆਰੋਹੀ-ਅਵਰੋਹੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸੁਰ ਦੱਸੋ।
8. ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਲਈ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ?

ਭਾਗ - 2

9. ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣ ਪਾਓ।
10. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ।
11. ਰਾਗ ਧਨਾਸਰੀ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ।
12. ਸ਼ਬਦ-ਗਾਯਨ ਲਈ ਸਥਾਈ ਦੇ ਅੰਤਰੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ।

ਭਾਗ - 3

13. ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਪਰ ਭਾਵਪੂਰਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਪੜਤਾਲ ਗਾਯਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

14. ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਗਾਯਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਸਥਾਈ ਤੇ ਅੰਤਰੇ ਦੀ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਦਰਸਾਓ।

ਜਾਂ

ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਸਥਾਈ ਤੇ ਅੰਤਰੇ ਲਈ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ।

ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ
ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਬਾਰੂਵੀਂ
ਮਿਊਜ਼ਿਕ-(ਵੋਕਲ)

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 30

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਭਾਗ-ਕ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਵਾਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਗ-ਖ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਗ-ਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ-ਕਾਪੀ ਦੇ ਦੋ ਸਫ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਭਾਗ - ਕ

1. ਹਾਰਮੋਨਿਯਮ ਦਾ ਆਵਿਸ਼ਕਾਰ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤਾ?
2. ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਸ਼ਾਸਤਰੀਯ ਗਾਯਕਾ ਦੇ ਨਾ ਲਿਖੋ।
3. ਤਾਨਪੂਰੇ ਵਿੱਚ ਗੁਲੂ ਕਿਹੜੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
4. ਪੰ: ਨਾਰਾਯਣ ਰਾਉ ਵਿਆਸ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਲਿਖੋ।
5. ਇੱਕ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਮਾਤਰਾਂ ਤੇ ਤਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
6. ਰਾਗ ਵਰਿੰਦਾਵਨੀ ਸਾਰੰਗ ਦਾ ਥਾਟ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?
7. ਸੂਲਤਾਲ ਦੀ ਕਿਹੜੀ-ਕਿਹੜੀ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਤੇ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
8. ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਦੀ ਜਾਤੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

ਭਾਗ-ਖ

9. ਸਰਗਮ ਗੀਤ ਅਤੇ ਲੱਛਣ ਗੀਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
10. ਦੇਸੀ ਅਤੇ ਮਾਰਗੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚਾਰ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ।
11. ਰਾਗ ਭੀਮਪਲਾਸੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਲਿਖੋ।
12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਰਾਗ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣੋ ਅਤੇ ਰਾਗ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵਾ ਉਸਦੇ ਆਰੋਹ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਖੋ:
ਨੀ ਸ ਰੇ, ਮ ਰੇ, ਪ ਮ ਰੇ ਸ

ਭਾਗ-ਗ

13. ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
ਤਾਨਪੂਰੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
14. ਆਪਣੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਰਾਗ ਦੇ ਛੋਟੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਸਵਰਲਿਪੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
ਚਾਰਤਾਲ ਦਾ ਠੇਕਾ ਠਾਅ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਲਯਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ
ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਬਾਰੂਵੀ
ਭੂਗੋਲ(ਲਿਖਤੀ)
(ਹਿਊਮੈਨੇਟੀਜ਼, ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਐਗਰੀ, ਗਰੁੱਪਾਂ ਲਈ ਸਾਂਝਾ)

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ: 50

ਨੋਟ:

1. ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਡ/ਪੇਪਰ ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ 42ਫ ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ।
2. ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣਕੇ ਵੇਖ ਲਵੋ ਕਿ ਟਾਈਟਲ ਸਮੇਤ 30 ਹਨ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ।
3. ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਮਗਰੋਂ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
4. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ, ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਸਤਰ ਤੱਕ ਲੰਬਾ ਰੱਖੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਦੇ ਸੱਤ ਭਾਗ ਹਨ, ਕੋਈ ਪੰਜ ਕਰਨੇ ਹਨ ਤੇ ਉੱਤਰ 60-80 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੀ ਹੋਵੇ।
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7 ਤੇ 8 ਲਈ ਭਾਰਤ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1:(ੳ) ਆਰਥਿਕ ਭੂਗੋਲ ਕੀ ਹੈ?

(ਅ) ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਕਿੰਨੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

(ੲ) ਦੱਖਣ -ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ਿਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾ (ਸੰਗਠਨ) ਬਣਾਈ ਹੈ?

(ਸ) ਸੰਘਣੀ ਵਸੋਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਲਿਖੋ।

(ੲ) ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਤੇਲ ਖੇਤਰ ਕਿਥੇ ਤੱਕ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਹਨ?

1×5=5

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ:-

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2:(ੳ) ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

(ਅ) ਵਣਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਵਿਧੀਆਂ ਦੱਸੋ।

(ੲ) ਤਾਂਬੇ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਉਦਯੋਗਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

(ਸ) ਜੰਗਲੀ ਖੇਤਰ ਘਟਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ।

(ਹ) ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਹਾ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

(ਕ) ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਨਅਤ ਦੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

(ਖ) ਆਵਾਜਾਈ ਤੇ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੋ।

3×5=15

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3: ਉੱਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਕੀ ਹਨ? ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਨਸਲਾਂ ਤੇ ਪਾਲਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

5

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4: ਕੋਲੇ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੇਲ ਮਾਰਗਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

5

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5: ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਚੌਲ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦੀ ਵੰਡ, ਉਤਪਾਦਨ 'ਤੇ ਉਪਭੋਗ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਸੂਤੀ ਕਪੜੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਦੀ ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ ਸਨਅਤ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ।

5

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6: ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਵੰਡ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਹੇ ਤੇ ਇਸਪਾਤ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਥਾਨੀਕਰਨ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

5

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7: ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋ:-

(ੳ) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਦੀ

(ਅ) ਕੋਰੋ ਮੰਡਲ ਤੱਟ

(ੲ) ਹੈਦਰਾਬਾਦ

(ਸ) ਚਿਲਕਾ ਝੀਲ

(ਹ) ਸਤਪੁੜਾ ਪਰਬਤ

1×5=5

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8: ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋ:-

(ੳ) ਯੁਗਲ ਨਦੀ

(ਅ) ਕਤਰ

(ੲ) ਫਰੈਂਕਫਰਟ

(ਸ) ਪਨਾਮਾ ਨਹਿਰ

(ਹ) ਕੇਪਟਾਊਨ

1×5=5

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਬਾਰੂਵੀਂ
ਸਾਇਕੋਲੋਜੀ (ਬਿਊਰੀ)
ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ: 50

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

(ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਇਪ), ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ)

5×1=5

1. ਵਿਰਸਾ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ.....ਨੇ ਕਿਹਾ।
(ੳ) ਗਾਲਟਨ (ਅ) ਡੇਵਿਸ (ੲ) ਮੈਕਾਈਵਲਰ (ਸ) ਵਾਟਸਨ
2. ਸੰਵੇਗ ਦੇ.....ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਬੈਲੇਮਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ।
(ੳ) ਜਮਸ-ਲਾਂਜੇ (ਅ) ਲਿੰਡ ਸਲੈ (ੲ) ਕੈਨਨ-ਬਾਰਡ
3. ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਲੋੜ-ਕ੍ਰਮ ਸਿਧਾਂਤ.....ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
(ੳ) ਮੱਰੋਅ (ਅ) ਅਬਰਾਹਮ ਮਾਸਲੋ (ੲ) ਮੈਕਲੀਲੈਂਡ
4. ਆਗਮਮਨਾਤਮਕ ਤਰਕ।
5. ਬਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

(ਛੇ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤਰ 6 ਤੋਂ 11 ਤੱਕ। 2 ਨੰਬਰ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।)

6×2=12

6. ਸਮਰੂਪੀ ਜੋੜੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
7. ਸੰਵੇਗ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
8. ਜੈਵਿਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾ
9. ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਕੀ ਸਾਧਨ ਹਨ?
10. ਸੁਰਖਿਆ ਤੰਤਰ।
11. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਮੀਨ (mean) ਕੱਢੋ।
8, 7, 3, 9, 5, 4, 6, 4, 8, 8

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

(ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 12 ਤੋਂ 16 ਪੰਜ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 70-80 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ।)

5×3=15

12. ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
13. ਸੰਵੇਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰੀਰਕ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
14. ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਦੱਸੋ।
15. ਸਮੱਸਿਆ ਸਮਾਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉ
16. ਬਾਲ-ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਇਸਦੇ ਕਾਰਣ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

(ਤਿੰਨ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 17 ਤੋਂ 19 ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 6 ਅੰਕ)

3×6=18

17. ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮਾਪਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁੱਧੀ ਪਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਥਰਸਟਨ ਦੇ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਮੁਢਲੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

18. ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਫਰਾਇਡ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਨੋਇਸਲੈਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਆਲਪੋਰਟ ਦੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

19. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਮਾਣਕ ਵਿਚਲਨ (S.D) ਜਾਂ ਚਤੁਰਥਕ ਵਿਚਲਨ (Q.D) ਕੱਢੋ:

C.1	-
70-71	2
68-69	2
66-67	3
64-65	4
62-63	6
60-61	7
58-59	5
56-57	4
54-55	2
52-53	3
50-51	1
	ਟ]39

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਾਰੂਵੀਂ
ਸਾਇਕੋਲੋਜੀ (ਬਿਊਰੀ)
ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ: 50

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

(ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 15 ਤੱਕ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੋ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।) 15×2=30

1. ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ.....ਨੇ ਕਿਹਾ

(ੳ) ਗਾਲਟਨ (ਅ) ਡੇਵਿਸ (ੲ) ਮੈਕਾਈਵਲਰ (ਸ) ਵਾਟਸਨ

2. ਸੰਵੇਗ ਦੇ.....ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਥੈਲੇਮਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ।

(ੳ) ਜਮਸ-ਲਾਂਜੇ (ਅ) ਲਿੰਡ ਸਲੈ (ੲ) ਕੈਨਨ-ਬਾਰਡ

3. ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਲੋੜ-ਕ੍ਰਮ ਸਿਧਾਂਤ.....ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(ੳ) ਮਰੋਅ (ਅ) ਅਬਰਾਹਮ ਮਾਸਲੋ (ੲ) ਮੈਕਲੀਲੈਂਡ

4. ਨਿਗਮਨਾਤਮਕ ਤਰਕ

5. ਬਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।

6. ਸਮਰੂਪੀ ਜੋੜੀ

7. ਸੰਵੇਗ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।

8. ਜੈਵਿਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕੀ ਹੈ?

9. ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਕੀ ਹਨ?

10. ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੰਤਰ

11. ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ

12. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾਵਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?

13. ਕੁੱਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਵੇਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

14. ਵਿਰਸਾ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ.....ਨੇ ਕਿਹਾ

(ੳ) ਗਾਲਟਨ (ਅ) ਡੇਵਿਸ (ੲ) ਮੈਕਾਈਵਲਰ (ਸ) ਵਾਟਸਨ

15. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਮੀਨ (ਝਕ.ਅ) ਕੱਢੋ:

8,7,3,9,4,4,5,6,8,8

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 16 ਤੋਂ 23 ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੋ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। 4×3=12

16. ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

17. ਸੰਵੇਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰੀਰਕ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

18. ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਦੱਸੋ।

19. ਬਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ।

20. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਮੀਡੀਅਨ(ਝਕ.ਦਜ.ਅ) ਕੱਢੋ:

3,1,6,5,8,11,10

21. ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

22. ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਚਿੰਤਨ ਕੀ ਹੈ?

23. ਬੁੱਧੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 24 ਤੋਂ 27 ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

2×4=8

24. ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਦੋ- ਕਾਰਕ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

25. ਥਰਸਟਨ ਦੇ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

26. ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਕੀ ਹੈ? ਫਰਾਇਡ ਦੇ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

27. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਮਾਨਕ-ਵਿਚਲਨ ਕੱਢੋ:

51	-
25-29	2
20-24	1
15-19	1
10-14	2
5-9	3
0-4	1
	N=10

Model Test Paper
Class XII
PHYSICS

Time: 3 hrs.

Maximum Marks: 50

Note:

- I. You must write the subject code/paper code 052/A in the box provided on the title page of your answer-book.
- II. Make sure that the answer-book contain 30 pages (including title page) and are properly serialied as soon as you receive it.
- III. Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.
- IV. Use of unprogrammable calculator/log tables in allowed.
- V. Answers should be to the point and supported by relevant formulas/ law/ principle/ diagrams.
- VI. Questions 1 to 5 carry one mark each (attempt all questions). Questions 6 to 14 will carries two marks each (attempt any 6 out of 9 questions. They are short answer type. Answer to each should be in 20 to 30 words. Question Nos. 15 to 23 will be of three marks each. Attempt 6 out of 9 questions). Questions 24 to 26 each carries five marks each (with internal choice)(attempt all questions).

Attempt all questions.

1. State the principle of moving coil galvanometer. 1
2. What is Curie point? 1
3. Which photon is more energetic, green or blue? 1
4. Name the series of hydrogen spectrum lying in ultra-violet region. 1
5. What is Fermi energy level? 1

Attempt any six questions.

1. Electric potential at a distance 9cm from charge is 100V. Find the magnitude of a charge. 2
2. Give two uses of Gamma rays. 2
3. What are ohmic and non-ohmic devices? Give one example of each. 2
4. A metal has work function 5eV. Will this metal emit electrons, when light of wavelength 400nm falls on it? 2
5. Write the conditions for total internal reflection to take place. 2
6. Draw a block diagram of a communication system. 2
7. If the two slits in Young double slit experiment have intensity ratio 16:1, calculate the ratio of intensity at maxima and minima in interference pattern. 2
8. Two resistances when connected in series give a total resistance of 18Ω and when connected in parallel gives a total resistance of 4Ω . Find the value of each resistance. 2
9. What is photon? Give its two properties. 2

Attempt any six out of nine.

1. What is potentiometer? With the help of circuit diagram, explain how a potentiometer can be used to compare the e.m.f. of two primary cells. 3
2. Prove mathematically that the average value of alternating current over one complete cycle is zero. 3
3. A wire 88cm long bent into a circular loop is placed perpendicular to the magnetic field of density 2.5 Wbm^{-2} . Within 0.5s the loop is changed into square of each side 22cm and density is increased to 3Wbm^{-2} . Calculate the value of e.m.f. induced. 3
4. Establish the relation between object distance, image distance and radius of curvature for a concave mirror. 3

5. Calculate the binding energy per nucleon of ${}^7_3\text{Li}$ nucleus. Give mass of ${}^7_3\text{Li}$ nucleus = 7.01599 a.m.u., mass of proton = 1.007825 a.m.u, Mass of neutron = 1.008665 a.m.u. and 1 a.m.u = 931.5MeV. 3
6. With the help of labelled circuit diagram, explain the working of transistor as a switch. 3
7. State the postulates of Bohr's atomic model. 3
8. A lens of focal length 12 cm produces a virtual image. The size of image is $\frac{1}{3}$ times the size of the object. What kind of lens it is? Determine the positions of the object and the image. 3
9. Give the logic symbol, truth table and Boolean expression for NAND gate. 3

Attempt all questions.

1. Derive the expression for electric field intensity due to electric dipole at any point on the axis of the dipole. What is the magnitude and direction of electric field intensity, when the distance of the point from the centre of the dipole is very large as compared to the length of dipole? 3, 1, 1

Or

- (a) Explain why the capacitance of capacitor increases when dielectric slab is inserted between plates of the capacitor. 2
- (b) Derive an expression for energy stored in a charged capacitor. 3
2. State Ampere's circuital law. Using Ampere's circuital law, derive the expression of magnetic field at any point inside the current carrying solenoid. How will you determine the direction of magnetic field? 1, 3, 1

Or

With the help of labelled diagram, give the principle and theory of cyclotron. Why it is not suitable for accelerating neutrons? 1, 1, 2, 1

3. By giving sign-conventions, derive the lens formula relating object distance, image distance and focal length for a thin convex lens. Draw a ray diagram to show the formation of image of an object placed between optical centre and focus of a convex lens. 1, 3, 1

Or

With the help of labelled diagram, give the principle and derive an expression for magnifying power of astronomical telescope, when final image is formed at least distance of distinct vision. 1, 1, 3

Model Test Paper
Class XII
CHEMISTRY

Time: 3 hrs.

Maximum Marks: 50

Note:

- I. You must write the subject code/paper code 053/A in the box provided on the title page of your answer-book.
- II. Make sure that the answer-book contain 30 pages (including title page) and are properly serialised as soon as you receive it.
- III. Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.
- IV. Log tables may be asked for if needed.
- V. Use of simple calculator is allowed.
- VI. Marks allotted to each question are indicated against it.
- VII. The paper comprises 26 questions. Attempt total 20 questions out of 26 questions as per the directions given below.
- VIII. Question Nos. 1 to 5 will be of one mark each. They are very short answer type questions.
- IX. Question Nos. 6 to 14 will be of two marks each. Attempt any 6 out of 9 questions. They are short answer type. Answer to each should be in 20 to 30 words.
- X. Question Nos. 15 to 23 will be of three marks each. Attempt 6 out of 9 questions. Answer to each should be in 50 to 60 words.
- XI. Question Nos. 24 to 26 will be of five marks each. There will be internal choice in them. Answer of each should be in 80 to 100 words.

Attempt all questions from 1 to 5.

1. Define Calcination. 1
2. What is the state of hybridisation and geometry in $[\text{Fe}(\text{CN})_6]^{3-}$? 1
3. Name the enzyme which converts sucrose into glucose and fructose. 1
4. Define antibiotic. 1
5. Write the name and structure of the monomers of Buna-S. 1

Attempt any six questions.

6. Write two differences between Schottky and Frenkel defect. 2
7. Addition of 0.643g of 50ml. of benzene (density 0.879g/ml) lowers the freezing point from 5.51°C to 5.03°C . if k_f for benzene is $5.12 \text{ K Kg mole}^{-1}$, calculate the molar mass of the compound. 2
8. Differentiate between molarity and molality. 2
9. State the order with respect to each reactant and overall order for the following reaction. Also give the units of rate constant.
$$\text{C}_2\text{H}_5\text{Cl}_{(g)} \rightarrow \text{C}_2\text{H}_{4(g)} + \text{HCl}_{(g)}$$
$$\text{Rate} = k[\text{C}_2\text{H}_5\text{Cl}]$$
1+1
10. The boiling points of ethers are lower than their corresponding isomeric alcohols. Explain. 2
11. Write a chemical test to distinguish between Acetic acid and Acetone. 2
12. Write the reactions of benzene diazonium chloride with
 - (i) Aniline
 - (ii) CuBr/HBr . 1+1

13. For a decomposition reaction, the values of rate constant k at two different temperatures are given below:

$$k_1 = 2.15 \times 10^{-8} \text{ L mole}^{-1} \text{ S}^{-1} \text{ at } 650 \text{ K}$$

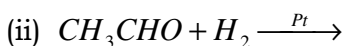
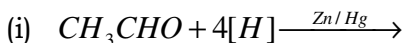
$$k_2 = 2.39 \times 10^{-7} \text{ L mole}^{-1} \text{ S}^{-1} \text{ at } 700 \text{ K}$$

Calculate the activation energy for the reaction.

$$(R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1})$$

2

14. Complete the following:

1+1

Attempt any six questions.

15. The density of chromium metal is 7.2 g cm^{-3} . If the unit cell is cubic with edge length of 289 pm, determine the type of unit cell. Atomic mass of Cr = 52 a.m.u., $N_0 = 6.02 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.

3

16. Differentiate between absorption and adsorption.

3

17. (i) How is XeF_2 obtained?

(ii) PCl_5 is known but PI_3 is not known. Why?

1+2

18. How will you convert phenol to salicylaldehyde?

3

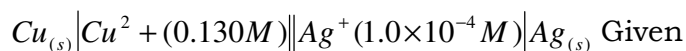
19. Write the cathode, anode and cell reaction in the dry cell.

1+2

20. Why does nitrogen show anomalous behaviour in its group?

3

21. Calculate the e.m.f. of the following cell at 298 K

$$E^\circ (\text{Cu}^{2+} | \text{Cu}) = +0.34 \text{ V} \text{ and } E^\circ (\text{Ag}^+ | \text{Ag}) = +0.80 \text{ V} .$$

3

22. Give three differences between lanthanides and actinides.

3

23. Define

(i) Emulsion

(ii) Promoters and Poisons.

1½+1½

Attempt all questions.

24. (i) Noble gases have low boiling points. Explain.

(ii) Write two uses of ClO_2 .

(iii) Give two examples of pseudohalides.

2+2+1

Or

(i) Draw the labelled flow chart of Haber's process for the manufacture of ammonia. Also write the chemical equation.

(ii) What is the basicity of H_3PO_3 and why?

3+2

25. (i) Why do transition metals form complexes?

(ii) Out of $\text{La}(\text{OH})_3$ and $\text{Lu}(\text{OH})_3$, which is more basic and why?

2+3

Or

(i) Give the oxidation of KI by acidified $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$.

(ii) Transition metals and their compounds are found to be good catalyst. Explain.

2+3

26. Explain the following:

(i) Finkelstein reaction

(ii) Wurtz-Fittig reaction

(iii) Williamson's synthesis

(iv) Dehydrohalogenation reaction

(v) Gattermann reaction.

1+1+1+1+1

Or

(i) Give two uses of Freon.

(ii) The presence of electron withdrawing group at ortho and para positions increase the reactivity of haloarenes towards nucleophilic substitution reaction. Explain. 2+3

Model Test Paper
Class XII
BIOLOGY

Time: 3 hrs.

Maximum Marks: 50

Note:

- I. You must write the subject code/paper code 054/A in the box provided on the title page of your answer-book.
- II. Make sure that the answer-book contain 30 pages (including title page) and are properly serialised as soon as you receive it.
- III. Questions attempted after leaving blank pages in the answer-book would not be evaluated.
- IV. Draw well labelled diagrams, wherever necessary.
- V. The paper comprise 26 questions. Attempt total 20 questions out of 26 questions as per the directions given below.
- VI. Question Nos. 1 to 5 will be of one marks each. They are very short answer type questions.
- VII. Question Nos. 6 to 14 will be of two marks each. Attempt any 6 out of 9 questions. They are short answer type. Answer to each should be in 20 to 30 words.
- VIII. Question Nos. 15 to 23 will be of three marks each. Attempt 6 out of 9 questions. Answer to each should be in 50 to 60 words.
- IX. Question Nos. 24 to 26 will be of five marks each. There will be internal choice in them. Answer of each should be in 80 to 100 words.

Attempt all questions from 1 to 5.

1. Why are antigens called antibody-generating chemicals? 1
2. Why apple is called false fruit? 1
3. Write the chromosomal abnormality of Klinefelter's Syndrome. 1
4. Give full name of ELISA. 1
5. What is the most significant adaptation of hydrophytes? 1

Attempt any six out of nine question.

6. How does progeny formed from asexual reproduction differ from those formed by sexual reproduction? 2
7. How do humoral and cell mediated immune system differ from each other? 2
8. Differentiate between connecting links and missing links. 2
9. Distinguish between primary productivity and secondary productivity. 2
10. What essential feature must be present in a cloning vector? 2
11. What is apiculture? How is it important in our lives? 2
12. Define biological control. Give its significance. 2
13. Give a brief account of recombinant insulin. 2
14. Write a short note on biopiracy. 2

Attempt any six out of nine question.

15. What is Operon? Define types of genes which make up an operon. 3
16. Draw well labelled diagram of L.S. of mature ovule. 3
17. Discuss symptoms and mode of transmission of AIDS? 3
18. Explain in brief the orle of animal husbandry. 3
19. What are antibiotics? List the properties of antibiotics to be used as medicine. 3
20. What is PCR? Write its advantages. 3
21. What are molecular scissors? Explain their role in recombinant DNA technology. 3

22. Explain any three methods of vectorless gene transfer. 3
23. Describe in brief any one case study as success story addressing environmental issues. 3

Attempt all questions.

24. (i) Explain in brief development of dicot embryo with diagram.
(ii) Name various agencies of pollination. 5

Or

- (i) Give a schematic representation showing events of oogenesis in human female.
(ii) What is amniocentesis? Give its uses. 5
25. (i) Explain three morphological evidences in support of evolution.
(ii) Define – Gene flow, Genetic drift.

Or

- (i) Define Incomplete dominance. Draw a Punnet square for Incomplete dominance in *Mirabilis Jalapa*.
(ii) Describe Griffith's experiment in brief to prove that DNA is a genetic material. 5

26. Define biodiversity. List the causes of biodiversity loss. How can we conserve it? 5

Or

What is radioactive pollution? What are ill-effects of radiations? What is India's role in management of nuclear waste?

ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ
ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਾਰੂਵੀ
ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ: 70

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਓ, ਅ ਅਤੇ ਏ ਭਾਗ ਹਨ:-

- ਭਾਗ ਓ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਦਿਓ।
- ਭਾਗ ਅ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 12 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਹਰੇਕ ਉੱਤਰ 4 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ।
- ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਕਲਪ ਵਾਲੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਗ - ਓ

ਅੰਕ: 1×10=10

1. ਆਧੁਨਿਕ ਉਦਾਰਵਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਲਿਖੋ। 1 ਅੰਕ
2. ਕੀ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਲੋਕਮਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1 ਅੰਕ
3. ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 73ਵੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੋਧ ਕੌਰੋ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ? 1 ਅੰਕ
4. ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ। 1 ਅੰਕ
5. ਬਾਲਗ ਮੱਤ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਦਿਓ। 1 ਅੰਕ
6. ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: 1 ਅੰਕ
 - ਚੋਣ ਮੰਡਲ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

(ੳ) ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ	(ਅ) ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੁਰਸ਼ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ
(ੲ) ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਇਸਤਰੀ ਵੋਟਰਾਂ	(ਸ) ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ
7. ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ: 1 ਅੰਕ
 - ਅਣਪੜ੍ਹਤਾ ਲੋਕਮਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਸਿਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
8. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਕਥਨ ਠੀਕ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹੈ: 1 ਅੰਕ
 - ਸੰਪਰਦਾਇਕਤਾ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚਣੌਤੀ ਹੈ।
9. ਸਾਰਕ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। 1 ਅੰਕ
10. ਗੁਟ ਲਿਰਲੇਪਦਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ। 1 ਅੰਕ

ਭਾਗ - ਅ

ਅੰਕ 4×10=40

11. ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ 4 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ। 4 ਅੰਕ
12. ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਚਾਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸੋ? 4 ਅੰਕ
13. ਲੋਕਮਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 4 ਅੰਕ
14. ਪ੍ਰਤੱਖ ਚੋਣ ਵਿਧੀ ਦੇ ਚਾਰ ਗੁਣ ਲਿਖੋ। 4 ਅੰਕ
15. ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਰਾਇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੋ। 4 ਅੰਕ
16. ਚੋਣ ਆਯੋਗ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। 4 ਅੰਕ
17. ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਉਦਾਰਵਾਦ ਦੇ ਚਾਰ ਸਿਧਾਂਤ ਲਿਖੋ। 4 ਅੰਕ
18. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦਬਾਉਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ। 4 ਅੰਕ
19. ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 4 ਅੰਕ
20. ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ। 4 ਅੰਕ
21. ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਧੀਆਂ ਲਿਖੋ। 4 ਅੰਕ
22. ਸਯੁੱਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਚਾਰ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ। 4 ਅੰਕ

ਭਾਗ - ਏ

ਅੰਕ 10×2=20

23. ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10 ਅੰਕ

ਜਾਂ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਲਿਖੋ। 5+5=10 ਅੰਕ

24. ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10 ਅੰਕ

ਜਾਂ

ਇਸਤਰੀ ਮੱਤਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਅਤੇ ਵਿਪੱਖ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿਓ। 5+5=10 ਅੰਕ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ-10+2
ਵਿਸ਼ਾ-ਹਿਸਟਰੀ
ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ

ਸਮਾਂ 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ-70

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨੇ

- 1 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ
- 3 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 20-25 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।
- 5 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 35-40 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।
- 10 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 250-350 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।
- ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕਰੋ।

ਭਾਗ (ੳ)

ਅੰਕ:11

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ।

1. ਮਹਾਂਕਾਵਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।	1
2. ਲੋਧੀ ਵੰਸ਼ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੁਲਤਾਨ ਕੌਣ ਸੀ।	1
3. ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਕੌਣ ਸੀ?	1
ਬਹੁਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ।	1

4. ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ?

(ੳ) 1606 ਈ (ਅ) 1610 ਈ

(ੲ) 1611 ਈ (ਸ) 1609 ਈ

1

5. ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦੂਜੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੇਦਾਵਾ ਦੇ ਗਏ ਸਨ?

(ੳ) 45 (ਅ) 60 (ੲ) 5 (ਸ) 40

1

ਠੀਕ ਗਲਤ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ

6. ਜਕਰੀਆਂ ਖਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ 1733 ਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ।	1
7. ਦੱਲ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ	1
8. ਸ਼ੁਕਰਚੱਕੀਆਂ ਮਿਸਲ ਦਾ ਮੋਢੀ ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਸੀ	1

ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ:

9. ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੱਸ ਦਾ ਨਾਮਸੀ।	1
10. ਜਸਵੰਤ ਰਾਉ ਹੋਲਕਰ.....ਈ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਆਇਆ	1
11. ਸਿੱਖ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਮਹਾਰਾਜਾ.....ਸੀ।	1

ਭਾਗ (ਅ)

ਅੰਕ: 18

12. ਬਚਿੱਤਰ ਨਾਟਕ ਕੀ ਹੈ?	3
13. ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਬਲਵੰਡ ਕੌਣ ਸਨ?	3
14. ਮਸੰਦ ਪ੍ਰਥਾ ਕਿਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਉਂ?	3
15. ਮੱਸਾ ਰੰਗੜ ਕੌਣ ਸੀ?	3
16. ਰਾਖੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?	3

17. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ? 3

ਭਾਗ (ੲ)

ਅੰਕ: 20

18. ਹੁਕਮਨਾਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ 5

19. ਮੀਰੀ ਅਤੇ ਪੀਰੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? 5

20. ਵੱਡਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 5

21. ਇੱਕ ਘੋਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਸੀ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 5

ਭਾਗ (ਸ)

ਅੰਕ: 10

2. ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

10

ਭਾਗ (ਹ)

ਅੰਕ: 11

23. (ੳ) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਦੇ ਚਾਰ ਸਥਾਨ ਦਿਖਾਓ 7

(ਅ) ਭਰੇ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ 4

ਜਾਂ

(ੳ) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲੇ ਐਂਗਲੋ ਸਿੱਖ ਯੁੱਧ ਦੇ ਚਾਰ ਸਥਾਨ ਦਿਖਾਉ।

(ਅ) ਭਰੇ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ। 4

ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ
ਖੇਤੀਬਾੜੀ
ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 50

- ਨੋਟ : 1. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1-10 ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ, 11-15 ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ 20-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, 16-20 ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ 40-50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 21-23 ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ 80-100 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ ।

3. ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਚਿੱਤਰ ਵੀ ਬਣਾਉ ।

1.	ਡੀ. ਏ. ਪੀ. ਖਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਖੁਰਾਕੀ ਤੱਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ?	1
2.	ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਵਿੱਚ ਉੱਗਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਨਦੀਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ।	1
3.	ਅਮਰੂਦ ਦੇ ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੈ ?	1
4.	ਮੁਰਗੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ।	1
5.	ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?	1
6.	ਹੋਲਸਟੀਅਨ ਫਰੀਜ਼ੀਅਨ ਗਾਂ ਕਿਸ ਦੇਸ ਦੀ ਨਸਲ ਹੈ ?	1
7.	ਫੁੱਲ ਦੇ ਨਰ ਭਾਗ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?	1
8.	ਵਾਸ਼ਪ ਉਤਸਰਜਨ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ?	1
9.	ਖਰਗੋਸ਼ ਦੇ ਦਿਲ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਖਾਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?	1
10.	ਆਰ. ਐੱਨ. ਏ. ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ।	1
11.	ਮੱਲੜ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?	2
12.	ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਦੇ ਕੀ-ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ ?	2
13.	ਮੁਰਗ ਨਸਲ ਦੀ ਮੱਝ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਲਿਖੋ ।	2
14.	ਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪੱਤੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ ।	2
15.	ਘਾਹ ਦੇ ਟਿੱਡੇ ਦੀ ਨਾੜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ।	2
16.	ਭੂਮੀ ਖੁਰਨ ਦੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ ?	3
17.	ਮੁਰਗੀਆਂ ਪਾਲਣ ਦਾ ਧੰਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਿਹੜੀਆਂ-ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?	3
18.	ਮਨੁੱਖੀ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ?	3
19.	ਕੁਕਰਬਿਟੇਸੀ ਕੁੱਲ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਲਿਖੋ ।	3
20.	ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਉੱਤਪਤੀ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ।	3
21.	ਬੇਰ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਦਾ ਵਰਨਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਕਰੋ :	
	(ੳ) ਉੱਨਤ ਕਿਸਮਾਂ	(ਅ) ਬੂਟੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਢੰਗ
	(ੲ) ਬੂਟੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ	(ਸ) ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
	(ਹ) ਕੀੜੇ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ	

ਜਾਂ

ਹਰੀ ਖਾਦ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਹਰੀ ਖਾਦ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ-ਕੀ ਗੁਣ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ?

22. ਬਣਾਉਣੀ ਗਰਭ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀਆਂ ਲਿਖੋ ।

ਜਾਂ

ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਮੂੰਹ-ਖੁਰ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ , ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ ।

23. ਬਣਧਾਰੀ ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਕੀ-ਕੀ ਲੱਛਣ ਹਨ ? ਵਰਨਣ ਕਰੋ ।

ਜਾਂ

ਪਰਾਗਣ ਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ । ਪਰਾਗਣ ਕਿਰਿਆ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ ।

5

